

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petlitrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.

Upraviškega telefona št. 188.

Volilna reforma.

Politični krogi, vlada in stranke, si ubijajo glave z volilno reformo. Vprašanje, ali naj bo v bodoče volitev v drž. zbor splošna in enaka, je na čelo ma rešeno. Pomisleke izražajo le še poljski plemiči, nemški konservativci in Vsenemci. Danes je „punotum saliens“ volilne reforme volilna geometrija, vprašanje namreč, kako naj se razdele volilni okraji v posameznih deželah.

Izprva so se Nemci prestrašili novice, da se vlada resno bavi s splošno in enako volilno pravico. Ko pa je baren Gautsch v svojem govoru dne 28. novembra previdno namignil nemškim strankam, da hoče varovati „nemško posest“, razvedrila so se lica nemškim politikom. Vrgli so se takoj na delo. V državnozbornih dvorinah in zasebnih sobanah so risali zemljevide posameznih dežel ter jih delili v volilne okraje. Pričeli so najprvo z računi, s številkami, s statistiko. Na pot jim seveda vedno hodi število prebivalstva. Adam Riese, Vega, Močnik in vsi svetovni računski umetniki jim povedo, da se po aritmetičnih pravilih 9 milijonov Nemcev po številu ne more jednatiti s 17 milijoni Slovanov. Pomagaj Samiel!

Ker ne gre z aritmetike, posegli so po geometriji. Pri tej jemljejo v poštev vse nemške knjige od abecednika do klasičnih dram, ki so jih spisali nemški možje v Nemčiji. Vsak novec vseh nemških branjevcv in tovarnarjev so zmetali na tehtnico. Tako se izračunali, da pride n. pr. na Češkem že na dobrih 35 000 nemških glav eden poslanec, ali za Nemce na Češkem 55 poslancev. Doslej so jih imeli 43. Enake geometrijo delajo za Moravsko, Šlezijo in planinske dežele, koder bivajo skupaj z Nemci. Čudno, da ti geometri niso vseh avstrijskih kronovin proglasili za nemško posest. Sicer pa tudi Nemci niso „židane volje“ pri svojem delu. Dobro vedo, da so Smerlingovi časi minuli v Avstriji in da Nemci z najzvitješo geometrije sami ne spravijo

skupaj večine v državnem zboru. Stvar torej za nje ni prijetna, a biti mora, ker je zahteva vlada, ker je postulat sedanje dobe. Tolaži jih edino še upanje, da se nebena avstrijska vlada ne upa z drzno roko poseči v nenaravno in krivično „nemško posest“.

Vlada pa še previdno skriva svoje načrte. Ako so dr. Stranskega „Lidove Noviny“ dobro poučene, bode po vladnem načrtu 448 poslancev, torej 23 več. Od teh mandatov dobi Galicija 95 (sedaj 82), Češka 115, in sicer Cehi 69, Nemci 26 (sedaj šteje Češka 66 čeških in 44 nemških poslancev), Moravska 43, in sicer Cehi 26, Nemci 17, Štajerska 28, Gor. Avstrija 20, Tirolska 20, Šlezija 12 (Nemci 8 Cehi 2, Poljaki 2), Kranjska 11, Koroška 10, Dalmacija 10, Bukovina 9, Solnograška 6, Istra 5, Trst 4, Gor. šk. 4, Predaleško 4.

Ako so te številke zanesljive, oziroma stalne, utegnejo Slovani dobiti komaj večino za dva ali tri glasove. Italijani imajo namreč 19 glasov in Rumuni 5, katerih v strogo narečnih vprašanjih ne moremo prišteti slovanski večini. Dalje pride v zbornico morda do 30 soc. demokratov, ki bode v narečnih vprašanjih jeziček na tehtnici. Ko bi pa bili volilni okraji razdeljeni strogo le po številu prebivalstva, izgubili bi Nemci do 60 mandatov, in Slovani sami bi tvorili skoraj dvetretjinsko večino. Stvar pa ni še rešena in v poslanski zbornici bodo še hudi boji, preden bode rešena volilna reforma.

Drugo važno vprašanje, ki je v zvezi z volilno reformo, je zbornični poslovnik. Baron Gautsch je izjavil v svojem govoru dne 28. novembra: „Volilno reformo mora spremljati nov poslovnik, brez katerega prednosti volilne reforme le težko pridejo do veljave za državo in prebivalstvo. Mogoče je, da prememba temelja našemu parlamentu prinese v zbornico mnogo stanov, kateri niso izšolani in izkušeni v parlamentarnem življenju. Zato namerava vlada z reformo zbornice predložiti tudi re-

fermo poslovnika, ki naj zagotovi redno delo v zbornici“.

Ako bode že volilna reforma jako težka naloga, bode poslovnik morda še težja. Male, radikalne stranke, ki upajo dobiti večje število poslancev, se bodo strožjemu poslovniku upirale z rokami in nogami.

Stehnično obstrukcijo morejo onemogočiti vsake premembe. In bodoča zbornica bode tem manj za potrebne premembe poslovnika. Ker pa je sedanji poslovnik povsem površen in pomanjkljiv, preostane za novi poslovnik le „ektroy“, sicer tudi volilna reforma ne bode mnogo koristila.

Volilna reforma in gališke zahteve.

Drohobyški občinski svet je soglasno odobril resolucijo, ki zahteva samoupravo Galicije. V Krakovu je bil shod, na katerem je zahteval Daszyński, da morajo dobiti gališka mesta najmanj 30 poslancev več, kakor jih imajo zdaj, ko se izvede splošna volilna preosnova. Gališki judje so pa priredili včeraj 100 shodov, na katerih so zahtevali priznanje judovske narodnosti in ustanovitev posebne judovske volilne skupine.

Zmešnjave na Ogrskem.

O debrecinskem napadu na Kovácsa poročajo, da hoče ostati debrecinski nadžupan, ako to zahteva minister. Menda je cesar zapovedal, da se Kovács odstop ne sprejme, ker je prisiljen. Napad na Kovácsa je bil jako dobro pripravljen. Opozicijski list „Debreceen“ je pisal dan prej, ko je došel Kovács v Debrecin, da je vse pripravljeno za njegov sprejem. Pri vsakem vaku čaka nanj mrtvaški voz, vreden tega človeka. Voz ima napis „galavoz steliškega načelnika Kovácsa“. Prvotno so nameravali peljati Kovácsa z osli, a ker oslov niso mogli navaditi na zvonjenje pri vaku, so se odločili za dve grdi kljuset. Policija ni nikdar zapazila tega voza. Kovács je izjavil, da je povedal samo svoji ženi, kdaj odpotuje v Debrecin. Z njim ni potoval nihče. Ko je došel na debrecinsko postajo, kjer je hotel prenočiti na kolodvoru, je 10 dijakov prijelo Kovácsa in ga vleklo v vaku, kjer so ga vrgli med množice. Tepli so ga s pestmi in palicami, plivali vanj in ga nazadnje vrgli na pripravljen mrtvaški voz. Casa ni imel govoriti besedice. Vzeli

so mu uro, verižico, denar, klobuk, ščipalnik, rokavico in palico. En uro in pol so ga vozili po mestu. Policije ni bilo videti nikjer. Krvavel je iz več ran. Končno so ga pripeljali pred hranilnico, kjer je čakale nanj nekaj zdravnikov in 10 do 12 oseb. Rekli so mu, naj odstopi, ker drugače ne morejo zanj ničesar storiti. Nato so mu narekovali vlogo za odstop. Zaradi napada na Kovácsa so zaprli 28 letnega kparja Akosa, Debreczenija, odvjetnika in ravnatelja ljudske banke Bekatyja in izpredvodnika Kaszela, ki je pokazal napadalcem voz, v katerem se je pripeljal Kovács.

O Lukacsu poročajo, da se nadalje pogaja o rešitvi krize. Pred vsem hoče pridobiti Košuta za spravo.

„Pesti Naplo“ poroča, da namerava grof Hadik predlagati v prihodnji seji izvrš odbora združene koalicije, naj prične zbirati denar za narodno obrambo, kar pomenja upor.

Sprava med Vatikanom in Kvirinalom.

„Magdeburger Zeitung“ poroča iz Rima: Razširjene so govorice, da se bosta popolnoma sperazumela papež in italijanska vlada. Vatikan namerava baje sprejeti garancijski zakon.

Ženske učiteljice na vseučiliščih.

Praška filozofska fakulteta je izjavila, da nasprotuje imenovanju ženskih učiteljic na vseučiliščih. Medicinska fakulteta je pa izjavila, da ne nasprotuje, ako se imenujejo ženske za docentinje, asistentinje in sekundarke. Naučno ministrstvo bo tozadevno vprašanje stavilo vsem vseučiliščem.

Maroška konferenca in Amerika.

Ameriške Zedinjene države nameravajo zahtevati na maroški konferenci, da ostane trgovina v Maroku prosta. Američani hočejo pred vsem delati na to, da z lepo poravnajo nasprotstva med Francosko in Nemčijo.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Nadžkof v Bordeaux je izjavil, da papež ni želel odprave konkordata, a da ne nasprotuje zakonu o ločitvi. Papež pa mere pritrditi zakonu le, ako ostane nedotaknjena svoboda apostolske stolice in ako urede razmerje med verskimi družbami in škofi tako, da je izključena nevarnost odpada. Iz Rima poročajo, da nameravajo Francosko razde-

jega z njegovo nevesto, sv. cerkvijo. Nauka se opira na sv. apostola Pavla, ki primerja zvezo Kristusovo s cerkvijo zakonski zvezi. Krščanska cerkev izhaja iz sinagoge; otroci sinagoge bodo bojevali hud boj zoper kristjane v padbi grozovitega preganjanja („Otroci moje matere so se bojevali zoper mene“, I, 5) Stiske, krive vere, krvavi boji jo bodo nadlegovali, da bo sijaj njenega lica otemnel, ožgan od pekočega solnca. („Crna sem, ker solnce mi je vzelo barvo“, I, 5) Toda, četudi gre njena pet skozi strn in drn, vendar bo cerkev pogumno korakala skozi puščavo, liki oblak kadila in mire, „lepa kot luna, izvoljena kakor solnce, strašna kakor zvrščena vojskna truma“, VI, 9.

Te misli označuje skladatelj z dvema motivema, ki si stojita nasproti; prvi, krščanski motiv je koral: „Ecce panis Angelorum“, drugi, hebrejski motiv je karakterističen po povečani sekundi. Zdaj nastopi prvi motiv, zdaj drugi, kakor že zahteva misel. K sklepu se zedinita oba in se bojujeta do končne zmage krščanske misli in teme, katero zbor zaključuje v veličastnem Haleluja ustajenja.

Besedilo, ki ga dobé obiskovalci ora-

LISTEK.

Oratorij „Canticum Canticorum“.

„Glasbena Matica“ nam zopet nudi pri liko diviti se nad krasnim umotvorom. Vsem nam je še v spominu, s kakim sijajem, s kakim efektom je proizvajal naš dični glasbeni zavod Hartmanov oratorij; dolgo dolgo je vplival na naše čustvovanje. Tega je sedaj blizu štiri leta in željni smo zopet pravega duševnega vžitka. Tega bomo prejeli.

Oratorij „Canticum Canticorum“ je zložil Henrik Bossi. Kdo je Bossi? Ker se bolj brigamo za umetvoro, ako nam je znana osebnost skladatelja, zategadelj sledi kratek životopis.

Henrik Bossi je rojen 25. aprila 1861 v Saló ob Gardskem jezeru. V Bossijevi rodovini se je od nekaj skrbno gojila glasba. Bossijev oče je bil organist v Saló. Kdor pozna laške cerkvenoglasbene razmere, ne bo imel Bog zna kaki respekt pred malomestnim organistom; vendar dejstvo, da je bil oče glasbenik, je velikega pomena za sina, ki je postal pozneje reformator orgljanja in sam največji virtuozi na orgljah.

Desetleten deček Henrik je pričel resno s študijami in sicer najprej v „Liceo musicale“ v Bolonji, potem pa do dvajsetega leta na konservatoriju v Milanu, kjer se je posvetil klavirju, orgljam, vijolini in kompoziciji. Tukaj se je vsestransko in temeljito izobrazil v glasbi, potem pa nastopil leta 1879. koncertno petovanje v London. Vrnivši se v Italijo je nadaljeval študije v kompoziciji do l. 1881. Tega leta postane kapelnik in organist stolnice v Como in deluje prav uspešno osem let. Zložil je v tem času mnoge maše, motetov in drugih stvari za cerkev, a kot pristni Italijan je zlagal tudi opere: „Paquita“, „l' Angelo della Notte“, „il Vegente“.

L. 1890. se preseli Bossi v Neapelj in uči na ondemnem konservatoriju harmonijo in orgljanje. V Neapelju spiše v družbi s Tebaldinijem delo, ki je postalo nadalje mero-dajno pri orgljarskem pouku. Zložil je tukaj skladbe raznih vrst: za orglje, potem orglje in orkester, za klavir, vijolino in klavir itd.

Kmalu je zaslovelo njegovo ime kot mojstre na orgljah po celi Italiji, pri vseh kolavdacijah je veljal za najboljšo avktoreteto, vsepovsodi so ga hoteli imeti. Pri taki

priliki je l. 1894. prejel po lastni inicijativi kralja viteški red italijanske kronske. L. 1895. pride Bossi kot direktor na glasbeni licej v Benetke in deluje obenem kot profesor kompozicije in igre na orgljah. V Benetkah sklada dalje v cerkvenih in svetnih strokah in tukaj zloži tudi oratorij „Canticum Canticorum“. Leta 1902. postane direktor glasbenega liceja v Bolonji, kjer deluje še danes.

Ko smo se seznanili z osebnostjo Bossijevo, preidemo k delu, ki se bo izvajalo v kratkem času.

„Canticum Canticorum“ ali „Visoka pesem“ je najlepša izmed vseh, kar jih je zložil Salomon. V nji popisuje čisto ljubezen, ki jo imata med seboj ženin in nevesta, dasiravno njuno zaročitev zavirajo veliki zadržki. Besedni pomen „Visoke pesmi“ pa je le lupina, v kateri je skrito jedro preglobokih in presvetih resnic. Po enoglasni razlagi starih judov popisuje Salomon po ti ljubezni, ki je med ženinom in nevesto, višjo, božjo ljubezen, ki je med Bogom in vernim ljudstvom, a tudi med njim in vsako pravično dušo. Naslanja se na stare učeniške judovske, uče cerkveni očetje enoglasno, da opeva „Visoka pesem“ zaročitev Sina bož-

liti v več cerkvenih pokrajin. V vsaki pokrajini bo več škofij. Za izpraznjene škofovske meste bodo ostali provincialni škofje predložili za naslednika tri osebe. „Golois“ poroča, da išče službe 6000 bivših redovnic, ki se bile vržene na cesto.

Nemiri in upor v Rusiji.

Vsa poročila, tudi ona, ki slikajo ruske razmere v najtemnejših barvah, soglašajo, da je skoraj končana vstaja. V Libavi zopet delujeta telefon in brzojav, kakor tudi železnice. Mesto je mirno. Brez uspeha so poizkušali povzročiti nove splošne stavke. Pač so še na deželi nemiri. Vstajiši so oplenili in zažgali 26 gradov iz 13 stoletja. Z dinamitom so razstrelili železniški most hazenpoške železnice. Poročajo tudi, da so napadli vstajši dragonce, ki so nosili denarni transport. V boju je bilo ranjenih 6 dragoncev in več sto vstajsev.

Zdaj se tudi kažejo posledice splošne stavke železničarjev. Nad 35000 voz je samo po kolodvorih južozahodne železnice. Jako primanjkuje premoga. Železnice rabijo premostiti zasebnih strank, da vzdržujejo promet. Počiva mnogo tovarn. Kijevska družba za razsvetljavo je imela 6. t. mes. samo za štiri dni premoga.

V Sibiriji so proglasili v 17 okrajih obsedne stanje, da zavarujejo železniške proge.

V Varšavi so odprte vse trgovine, dasi prekucni groze. Tovarniški delavci delajo. Soc. demokratični voditelji povzročajo napade na železnične postaje in na železniško progo v rostovski guberniji. Socijalisti so ustrelili nekega delavca na progi Varšava Dunaj, ker ni hotel pristopiti k soc. demokraciji. Politična socijalistična stranka je objavila o klicna oborožen upor, ki pa ostane najbrže brez posledic.

Iz Taganroga poročajo, da se je izprmenila stavka v upor. Bilisoboji in razglasili so poostreno varstveno stanje. Vojaki so zasedli 4. t. m. grizinsko postajo, kjer so zplenili orožje in 300 funtov dinamita.

„Novo Vreme“ je priobčilo članek, v katerem trdi, da so dali judje denar za upor.

V Rešici je bila 5. t. mes. še vstaja. Uradnike so nadomestili z izvoljenimi zastopniki. Došlo je vojaštvo s topovi.

Ufaškega gubernatorja so ustrelili z revolverji na cesti.

Brezuspešno je poizkušal bivši ruski minister Rokozov najeti na francoskem posojilo v višini ene milijarde frankov.

Angleška vlada je zahtevala pojasnila od Rusije zaradi članka, ki ga je pisal Roždenstvenski proti Angležem.

„Times“ poročajo iz Odeje, da je izgubila Rusija Kavkaz (?). Baje so vsi vojaki na Kavkazu, tudi kazaki, za ljudovlado. Moštvo bojne ladje in rušilca torpedovk, ki ju je odposlal admiral Cuhnin v Novo Rozisko, se je tudi izjavilo za ljudovlado.

Ruski finančni minister hoče poseben zakon, da se kaznuje povzročitelj runa na hranilnice.

„Nov. Vreme“ poroča iz Libave, da so zažgali vstajši 10 km od Vendena ležeče posestvo višjega dvornega mojstra grofa Lieversa. Na pomoč poslani kazaki so se me-

rali umakniti, ker jim je zastavilo pot v gozdu več tisoč oboroženih mož.

V Odesi so zaprli več anarhistov, ki jih dolže, da so metali v zadnjem času bombe.

Sveti sinod je ukazal odstaviti vse svečenike, ki so protizakonito razlagali vladne ukaze. Kaznovali jih bodo tudi sodnijsko. Vstajajo v Moskvi je baje podpiralo več pravoslavni duhovnikov.

„Novo Vreme“ poroča iz Libave, da je peval združeni soc. demokratski odbor borzni odbor in mestne dume, naj izplačata potrebne vsote za stradajoče delavce. Zagretil je tudi, da če tega nstore, bodo zažgali vse tovarne.

Ker so razstrelili pri šidloveški postaji vstajši most z dinamitom, sta padla v vodo dva voza. Kurjač, štirje železničarji in štirje potniki so se ubili. Vstajši so napadli in tudi popolnoma porušili postajo Sidlovec.

O bojih v Rostovu ob Donu poročajo, da je obstreljavalo vojaštvo 6. t. m. stopovi kolodvorin in barikade pri kolodvoru. Vojaki so vdrl v kolodvorsko poslopje, kjer je bilo kakih 300 potnikov, ki so se zelo prestrašili.

Popoldne so vrgli v Akšajevo tovarno več bomb, ki so ranile in ubile več oseb.

V groduški guberniji je izbruhnila kmečka vstaja. Kazaki so razgnali 600 kmetov, ki so oblegali Jelenkovo graščino. Ubilih je bilo 20 kmetov. Pesestniki beže pred kmečkimi četami.

V Radomu je odkrila policija v nekem hotelu tajno tiskarno. Zaplenili so v tajni tiskarni mnogo letakov, bombnih vžigalic, kemikalij za izdelovanje razstrelivnih snovij in velike revolverje.

Car bo baje imenoval Witteja v najkrajšem času za državnega kancelerja. Wittejev vpliv raste.

„Köln. Zig.“ poroča, da je četrtina inozemskih darov, namenjenih oborožanim ljudem, bila porabljena za nakup orožja vstajšem in za nabavo bomb.

Štajerske novice.

Š Smrt vsled korzeta. Na Sv. treh kraljev dan je umrla v Celju blagajničarka tvrdke D. Rakusch, gđc. Amalija Smolnikar, in sicer na zastrupljenju krvi. Zastrupila se ji je kri, ker jo je ranil korzet (mederc) v ledja. Ko je rano zapazila, je iskala pomoči pri raznih zdravnikih, ali zastoj. Resen opomin damam, ki nosijo mederce!

Š Za podžupana v Ptuj. Je izvoljen mestni sedar Steudte. Prejšnji podžupan Kaiser je odstopil iz različnih razlogov na finančnem polju.

Š Železnica Rogatec-Krapina bo nemara vendar kmalu postala dejstvo. Hrvaška vlada je pozvala zagrebško obrtno zbornico in interesente, da kakor najhitreje uredijo vse zadeve, ki še ovirajo začetek gradbe.

Š Ptuj. Ptujska čitalnica je imela dne 7. jan. občni zbor, na katerem je bil izvoljen predsednikom zopet g. dr. Jurtela. Zborovanje je bilo mestoma tudi burno.

Š Nesreča na lovu. V Cerknici je bil po nesreči obstreljen na lovu gonjač Anton Ferk. Težko ranjenega so spravili v bolnico.

Š Podraženje tiskovin. Zaradi povišanja delavskih plač so se morale v vseh tiskarnah na Štajerskem podražiti tiskovine za 10%.

Š Nov nemški list je pričel izhajati v Radgoni. Imenuje se „Radkersburger Wochenblatt“. Hujskati hoče po Čmureku, Radgoni, Ljutomeru v smislu nemškega nacionalizma.

Š Zopet potres. V soboto zjutraj ob 7 uri 23 minut dopoldne so čutili v Mariboru zopet potresno tresenje. — Petres 2. t. m. je v Vitanju neke osebe, ki so stražile pri mrliču, silno prestrašili. Mrlič se je ob potresnem tresenju pričel gibati, kar je povzročilo silen strah.

Dnevne novice.

Gospodarsko delo stranke ljudskih sleparjev je zopet doseglo enega svojih fulminantnih uspehov. Seliškar in Pirc sta zagrešila celo vrsto napadov v „Narodu“ na Zadržno zvezo. Na sveti večer sta prorekovala v „Narodu“, da je prišla ura odločitve, in da bo državno pravdnštvo zavilo vrat Zadržni zvezi, zlasti pa dr. Kreku, kateremu ta dva človeka odrekata kratkoma vsako osebno poštenje. Za te napade pa se ni nihče prav nič zmednil. Dokazalo se je, da „Narod“ lahko piše vse, kar hoče, pa nihče prav nič ne verjame. Niti en član „Zadržne zveze“ ni čutil potrebe niti vprašati, kaj je na „Narodovih“ napadih, ker se vsem zdi tako „Narodovo“ pisanje istotako sameobsebi umevne, kakor da pes laja. In prav se imeli, kajti Seliškar je liberalce strahovito nalagal. Navedel jim je napačna imena, napačne številke in napačna dejstva, tako da jih je speljal v veliko blamažo. A nalagal je tudi državne pravdnštvo, ki je na njegovo ovadbo začelo preiskavo proti Zadržni zvezi, a se je prepričalo o neosnovanosti napadov in je vstavilo postopanje. Kaj bo zdaj naredila „Zadržna zveza“ s Pircem in Seliškarjem, ne vemo; morda se ji besta zdela premalenkostna, da bi proti njima sploh kaj storila, a mi vprašujemo predsedstvo Kmetijske družbe, kaj bo ono storilo glede na mahinacije svojih organov? Za zdaj je dobil vsak, kar je iskal: „Narod“ svoje psovke, liberalna stranka svojo blamažo, državni pravdnik svoje prepričanje, Pirc svoj zeleni želč in Seliškar svoj rebah. Vsa javnost se je pa prepričala iznova, da „Narod“ le od laži živi, in je skrajna budalost temu glasilu stranke ljudskih sleparjev kaj verjeti.

Z Jesenic. Ljudski parlament je v petek, 5. t. m., zberoval v občinski zbornici. Sklicana je bila sicer seja občinskega odbora, toda ne liberalni občinski odbor, ampak množica 400 volivcev, praviljudski parlament, je bil gospod v zbornici ta dan. Pred otvoritvijo se je izjavil župan Klinar, da izreči predsedstvo seje prvemu svetovalcu Trevenu. Volivci, zbrani na galeriji, zahtevajo, da župan vodi sejo. Župan odgovori: „Oddal sem predsedstvo seje, da se mi ne bo moglo zopet očitati nerodnosti, da ne znam vediti sej.“ Ker je nepostavno po § 45. občinskega reda, da bi kdo drugi nego župan vodil sejo, ako župan

ni zadržan, zahtevali so zbrani volivci, naj župan odloži županstvo, ker tako bi postalo imenovanje častnih občanov isti dan nemogoče. Župan, ki je bil že sit vedne vojske in pritiska od liberalcev, in ker ni odobral njih početja, izjavi, da odstopi. Treven hoče nato otvoriti sejo, toda volivci ne dovolijo. Začne se hrup, ki ne pusti nikomur govoriti. Izmed volivcev se oglašajo govorniki, ki obsojajo delovanje liberalnih odbornikov. Odborniki se sedeli kot obtoženci na zatožni klopi, samo Schrey si je upal zagovarjati imenovanje liberalnih častnih občanov, toda kmalu se mu volivci vzeli besedo in mu niso pustili dalje govoriti. Liberalni odborniki se morali zapustiti zbornico, ne da bi bila seja otvorjena. Liberalno nasilstvo je že tretjič podleglo, ljudstvo se ne pusti več tlačiti, ljudstvo vstaja. — Volitev župana je napovedana na 8. januarja ob 8 uri.

Imenovanja pri dež. odboru. V seji dne 5. januarja i. l. so bili imenovani: Kontrolor pri upraviteljstvu dež. dobrodelnih zavodov Hinko Lindtner revidentom pri dež. knjigovodstvu, rač. oficijal Ivan Frelih kontrolorjem pri upraviteljstvu dež. dobrodelnih zavodov, rač. oficijal Hinko Logar kontrolorjem deželne blagajne, rač. oficijal II razreda August Bukovic računskim oficijalom I. razreda, računska praktikanta Anton Bernik in Ivan Peklenk računskima oficijaloma II. razreda, volonte Mirko Česnik pa računskim praktikantom. V ravne isti seji je bilo začasno vodstvo deželne knjigovodstva poverjeno računskemu svetniku Vinku Vizjaku.

— Pasivni odpor v glavnem poštno-hranilničnem uradu na Dunaju. V petek ponoči so imeli uradniki glavnega poštne hranilničnega urada na Dunaju shod, na katerem so obravnavali o svojih zahtevah. Grozilo so s pasivnim odporom. Takoj drugi dan pa je ravnateljstvo odstavilo iz službe več voditeljev shoda. To pa je vse uradništvo, ki šteje nad 2700 oseb, tako razburilo, da so takoj začeli izvrševati „službo po predpisih“. Ravnateljstvo pa je takoj odredilo, da mora vsak delati toliko časa, dokler ne bo dovršilo svojega dnevnega dela. Akoravne pa predpisi in službeni red deločajo, da se ne sme delati več ko do 9. ure zvečer: so delali do 2. ure ali celo do 4. ure zjutraj. Uradništvo je prosilo za posredovanja posl. Prochazko. Ta teden grozi uradništvo s še hujšim odporom. Vsled pasivnega odpora trpe tudi slugi, ki morajo vstrajati v službi do konca. Eden si je v svoji sobi napravil posteljo ter kar tam prenočuje. Jutri se vrši zopet velik shod, ki se bo v prvi vrsti petegnul za odpust: me tovariše — zaupnike. Promet poštne čake vsled tega silno zastaja. — Danes smo dobili poročilo z Dunaja: Dvanajst uradnikov poštne hranilničnega urada na Dunaju je morala prepeljati 6. t. mes. dunajska rešilna družba deloma v belnišnico, deloma v stanovanja. Uradniki so trdili, da so obeleli in onemogli, ker delajo že 10 do 11 ur. Ravnatelj-

torija v roke, je izraz orijentalnega čustvovanja, krasne pedobe in primere, nežni pridevki, izliv plemenite, srčne ljubavi — prava „Visoka pesem“. Le-ta pesem je krasna alegorija, prenešana na polje glasbe. Sprejeti je tedaj s čistim, plemenitim srcem.

Ker je pravi užitek oratorija odvisen od dobre priprave od strani poslušalecev, zagledatelj sledi kratka analiza Bossijevega dela.

Skladba ima tri dele. Prvi del prično godala v lepem pianissimo, mistične harmonije služijo za uvod. Nato počne alt z motivom neveste polnim hrepenenja po ženinu: „Osculetur me“, „poljubi naj me s poljubom svojih ust“. Krasno je izraženo hrepenenje po Bogu, da že enkrat izpolni dano obljubo, večlovečenje Sinu božjega. Hrepenenje postane intenzivnejše po nastopu sopranov. Po kratkem interludiju nastopi mešani zbor, najprej sopran in alt, potem tenor in bas in pri besedah „oleum effusum nomen tuum“ (tvoje ime je razlito olje), nastopi v orkestru prvokrat krščanski motiv, ki ga zbor kontrapunktično opleta, dokler sam v fortissimo ne soglašja z njim.

Kmalu za tem intonira zbor z vso silo: „Vleci me“ in zdajci počne fugirani stavek

„curremus“, „za teboj potečemo“, s tako živahnostjo, da se drvenje in vrvenje ne da bolje predstavljati. K sklepu se orkester sam vrže v fugirani položaj, ki polagoma pojema v vijoli in cello. Sedaj pa nastopi nevesta: „Introduxit me rex“, „kralj me pelje v svoj hram“, in zbor kmalu nastopi z izrazom veselja: „exultabimus“, „radujmo in veselimo se v tebi“, sklep „recti diligunt te“, je jako miren.

V naslednjem „Moderato“ nastopi nevesta (Sopran), toži o stiskah, ki jo (cerkev) teró, potem pa na podlagi hebrejskega motiva peva, trikrat stopnjevaje: „Otroci moje matere so se bojevali zoper me“. Milo se glasi prešnja: „Indica mihi“, „Povej mi ti, ki te ljubi moja duša, kje paseš, kje počivaš opoldne? In ženin odgovori: „Če se ne spoznaš, prelepa med ženami, pridi in hodi za stopinjami čed in pasi svoje kozličce zraven šoterev pastirjev.“ Oba motiva se spojita, deloma v orkestru, deloma v glasovih, in označujeta gorenje misli. — Ženin opominja nevesto, da jo opremi z veliko močjo zoper sovražnike; primerja jo z vpreženimi konji Faraonovih voz. „Lepa so tvoja lica, kakor grličina“, vmes pa se trilerji v godalih, kakor da grli grlica. Ne le

Kristas, marveč cela presv. Trojica razlije nad svojo nevesto — cerkev — najlepše dari, da se ponaša z najlepšim krasom. — „Murenulas aureas“, „zlate zavrtnice ti naredimo s srebrom pisane.“ Ta kanonični spev je eden najlepših v oratoriju. Bas prične prav široko, tenor nadaljuje, sopran se pridruži, konec je strogi kanon. Skladatelj je krasno pogodil sceno ljubezni: „Glej, lepa si prijateljica moja, tvoje oči so golobje oči“. — Glej, lep si, moj ljubi, in zal. — Bruna najnih hiš so cedrova in stropi cipresovi.“ Mogočna poigra sklepa prvi del.

Drugi del. Zedinjenje Krista s cerkvijo še ni doseženo. Nevesta spava, t. j. po prestanem preganjanju živa nekoliko časa mir. Ženin poje: „Zarotim vas, jeruzalemske hčere, ne zbujaite ljube, dokler sama hoče.“ — Ritem se v orkestru izpremeni, šestosminski takt kaže neko razburjenost, opaziti je strastno teženje, vedno silneje in silneje. Naenkrat ženin zakliče: „Surge!“, „Ustani, hiti, moja prijateljica, moja golobica, moja zala, in pridi!“ Trikrat ponovi klic: ustani! — Obljuba se ima spolniti. Besede „prijateljica moja (amica mea)“ so krasen imitatoričen motiv, biser v ora-

toriju. „Zima je minila, dež je jenjal, evetlice so se prikazale v naši deželi, čas obrezovanja je prišel, grlični glas se je zaslišal v naši deželi... Vstani, moja prijateljica, moja zala, in pridi!“ Pomladni glasovi se krasno razvijajo v orkestru in glasovih, a zopet se polagoma zavijó v temó. Zmaga še ni dobljena. Kaker v zasmeh se pojavi v fagotih hebrejski motiv.

V naslednjem „Intermezzo“ razvija orkester vso moč in ilustrira velikanski boj svete cerkve, ki ga je imela prestati ob svojem početku, boj vedno bolj srdit, dekler se orkester, zbor in orglje ne zedinijo v koral: „Ecce panis angelorum, Halleluja!“

Tretji del. Človek bi mislil ob koncu drugega dela, da je evangelij zmagal za vedno. Teda nevi nauk ni povsedi našel odmeva; zatorej prosi ženin (Kristus) z nova jeruzalemske hčere, naj nikar ne motijo počitka ljube. Nato se orkester oglasi v eteričnih glasih in nebeški glas (alt) se začuje: „Kdo je ona, ki se vzdiga iz puščave kakor steber dima iz dišav mire in kadila.“ — „Glej, krog Salomonove postelje stoji šestdeset močnih izmed najmočnejših v Izraelu; vsi imajo meče in se prav učeni za vojsko; vsak ima meč na svojem stegnu za-

stvo je muenja, da je te nov način pasivnega odpora. — Danes popoldne smo dobili z Dunaja poročilo: Ravnateljstvo razglasa, da vsi oboleli uradniki le pasivno rezistirajo. Ravnateljstvo je izdalo najstrožje naredbe ter izjavlja, da vsled tega promet ne bo trpel.

— **Nesreča na južni železnici.** Včeraj zjutraj sta trčila v postajališču Planina dva tovorna vlaka skupaj. Vzrok je bil, ker je tovorni vlak št. 117 zapeljal na tovorni vlak št. 155, kateri je stal pri distančni plošči. Pri tem je bilo več tovornih vozov znatno poškodovanih. Baje je 20 voz razbitih. Ranjen je vlakovodja Slanovec. V istem trenutku je pripeljal mimo kraja nesreče dunajski brzovlak št. 8 in se je zadela lokomotiva tega vlaka ob neki voz in bila poškodovana. Nadalje se pri brzovlaku ni petnikom kakor tudi strojnemu in sprevodnemu osebju ničesar zgodilo in je vlak potem brez ovir naprej vozil. Zaradi te nezgode je imel tržaški brzovlak 1 uro 20 minut zamude, medtem ko so poznejši osebni vlaki že pravilno dospeli. Tudi tovorni promet ni imel posebnih zaprek.

— **Poštno zadevo.** Iz Ajdovca pri Žužemberku se nam piše: Pri nas imamo poštni nabiralnik že nekaj let. Poštna nakaznice in druge denarne vrednosti pa navadno nekdo podpisuje, naslovnik pa ne dobi odrezka. Vprašamo torej: Kdo je pooblaščen dotičnika, da se meste nas podpisuje, ker vsi Ajdovčani vendar niso nevedsi pisave? Naša želja je torej, da poštne pošiljatev dobi gotovo vsak lastnik v pravem času v roke. Tudi potrepeljivost ima svoje meje. — Iz Smarjete se nam piše: Dne 15. julija je poslal A. Zoran iz Amerike Alojziju Vdovič iz Obrka 234 kron. Na pošti pa je rekel, da je denar sicer tu, a se ne more izplačati, ker se ne ve, kdo ga je poslal. Čez kakih 14 dni gre zopet vprašati, a zastoj. Prvega oktobra, torej čez dva meseca gre tretjič vprašati, pa zopet nič. Poštar se zadere vpricho ljudi: „Pred to b... pa ni mira.“ AL Vdovič se priteži na poštno ravnateljstvo v Trstu in priloži pismo Zoranove, v katerem ta prosi poštarja, naj se denar izplača. Dne 18. novembra sporoči poštar Alojziju Vdovič, naj pride po denar. Drugi dan, torej čez štiri mesece, dobi AL Vdovič pismo z 234 kronami, odpravljen je iz Lipskega dne 14. nov. Uganka nam je, zakaj se je vrnil denar nazaj v Lipsko, ko je bil naslov natančen in jase? Dne 30. nov. pa dobi AL Vdovič od banke pismo, v katerem banka naznanja, da je šmarjetska pošta odgovorila: „Nikogar ni bilo po ta denar.“ Pred dobrim letom pa je dobila Marija Strupih iz Amerike po nakaznici 490 kron. Na pošti pa so ji vpricho Janeza Kopina izplačali le 470 kron. Ko je M. Strupih zahtevala še 20 kron, odgovori ji poštarica, da ne more več denarja izplačati, kakor ga pride; morda je tam ostalo, kjer se menjava. In izplačala je le 470 kron. Ko se je žena ljudem pritoževala, da je dobila premalo denarja, je poštar pretil, da bode babo naučil. Žena je pisala možu v Ameriko. Ta ji odgovori, naj zahteva na pošti še 20 kron, sicer bode mož poiskal denar. In poštarica ji da še 20 kron, češ, „kaj boš iskali denar po Ameriki, rajši vam jaz dam še 20 kron.“ Vso to zadevo je Strupih po županstvu v Smarjeti naznanila ravnateljstvu v Trst. In kaj so ji odgovorili? Doslavno: „Če bi poštna nakaznica iz Amerike št. 32 099, glaseča se na 490 kron 85 vis. za Marijo Strupih v Raduli se strani poštnega urada v Smarjeti dne 12. aprila t. l. v resnici p o m o t o m a s 470 kronami izplačana bila, mesto s 490 K 85 stotink, se

še ne more dolžiti poštne upraviteljice, da bi bila ista pri tem namen imela, naslovnicu oškodovati.“ Tako, in mirna je Besnal V Smarjeti včasih „lik f“ vse „pogliba“, tudi „dile“. Neki mož je pred leti g. župniku očital geljufje. Župnik je vležil tožbo, poštar Vdovč je bil oproščen, in njegovi prijatelji so veselja vriskali ter župnika celo v „Narodu“ napadali in klicali državno pravičnost na pomoč. Javno bodi povedano, da Vdovč ni bil kaznovan, ker župnik pri obravnavi ni zahteval kazni. Da je bil gosp. župnik obrekovan je dognalo drž. pravičnost in „Narodovo“ evadbo vrglo v keš. Zato naj ne hedi na selnce, kder ima maslo na glavi.

— **Velikanska katastrofa v Ameriki — izmišljena?** Vist e velikanski katastrofi v Ameriki nam je prišla v kratki obliki v petek v roke, v nedeljo zjutraj so pa prišle vesti, da se je z mestom ia to Masayo (20 000 prebivalcev) v Nicaragua isto zgodilo, kakor l. 1902 z mestom St. Pierre po izbruhu Mont Peleea. Poročila so zatejevala, da je vulkan San Dege uničil mesto Masayo in uničil vse prebivalstvo, ki se je zamaa poizkušalo rešiti pred nakrat izbruhnjeno lavo. Včeraj zvečer smo dobili naslednje poročilo: Washington: Predsednik republike Nicaragua, Zelaje, brzojavlja, da je potres mestu Masayi napravil le malo šk o d e. Ljudij ni ubitih, samo nekaj hiš je zrušenih.

— **Petindvajsetletnico** svojega izhajanja je nastepu celovski „Mir“.

— **Železniške vesti.** V sredo sta dospeli iz Ljubljane v Gorico dve novi železniški lokomotivi, katere je z južne postaje privlekla lokomotiva viavpske železnice na novo postajo bohinske železnice. Tu sta se omenjeni lokomotivi zakurili in pričele so se kmalu potem poizkusne vožnje po nov prog. Odslej naprej bodo s temi lokomotivami prevažali po črti od Gorice do Bukovega železniški material, kar vse znači, da se vedno bolj bližamo k zaželeni otvoritvi nove bohinske železnice.

— **Ogenj.** Na predvečer sv. Treh Kraljev je pogorela na javorniku na Steržu lovska keča g. Dollenca iz Kranja. Ker je bila keča dobro opremljena, je škoda precejšnja. Kako je ogenj nastal, se bo težko dognalo. Sum bo najbrže letel na kacega tatiaskega lovca; a prej verjetno je, da je ogenj nastal po neprevidnosti.

— **Aretirali** so v Gorici 40 let starega Antona Berganta iz Kranja. Sumijo, da to ni pravo ime in da je begunec ljubljanske prisilne delavnice.

— **Učiteljske plače na Goriškem.** Proroka goriškega dež. zalega za tekoče leto je dobil najvišje potrjenje. — S tem bi bil potrjen tudi učiteljski zakon. — Od 120% doklade na užitnine se ima oddati 6 del okrajnim šolskim zalegom, torej 20%.

— **Poštno vesti.** Prestavljen je poštni asistent gosp. Alojzij Karba z Dunaja v Maribor, poštni kontroler gosp. Viktor Klinar pa iz Pulja v Trst.

— **Glede obolelih vojakov.** Skupni vojni minister je izdal naredbo, po katerih b o m e r a l e p e v e l j n i š t v o v o j a š k i h b o l n i š n i c r e d n o n a z n a n j a t i s o r o d n i k o m o b o l e l i h v o j a k o v o s t a n j u t e h p o s l e d n j a h . V t o s v r h o s o n a m e n j e n e p o s e b n e z a l e p k e . T e h z a l e p k s e b o d o v p r v i v r s t i s m e l e p o s l u Ź e v a t i s a m o b o l n i š k e u p r a v e , p o t e m p a t u d i p o v s e m s i r o m a š n i b o l n i v o j a k i , k i l e Ź e d l j e č a s a v b o l n i c a h .

volje ponečnega strahu.“ Cerkev obdaja truma obojženih bojevalcev. Le te predstavlja krepak moški zbor, ki nastopa najprej v imitateričnih stavkih, pozneje pa v polnih akordih, kakor sklenjena velemoč. Ljudstvo se pozivlje, naj pride pogledat kralja, in res, vse se odzve in prihaja. Opezarjam na veličastno koračnice.

Po šumečih akordih koračnice jame nevesta povpraševati po ženinu: „Zarotim vas, hčere jeruzalemske, ako najdete mojega ljubega, povejte mu, da medlim ljubezni!“ — V teh besedah je izraženo hrepenenje po nebeškem ženinu; melodija neveste se naslanja popolnoma na eterične harmonije prve strani oratorija in tako dobi skladba v resnici značaj enovitosti.

Družice nastopijo v triglalnem ženskem zboru in povprašujejo: „Kakšen je tvoj ljubi, izmed ljubih, o prelepa med ženami, da nas tako zarotuješ?“ — Nevesta: „Moj ljubi je bel in rdečkast, izbran izmed tisocev.“ — Družice v zboru pel tona nižje: „Kam je šel tvoj ljubi, o prelepa med ženami? Kam se je obrnil? S teboj ga bomo iskale.“ — Orkester se oglasi v hitrejšem tempo in nevesta, vsa razoneta, odgovarja v krasnem spevu: „Moj ljubi je šel doli

na svoj vrt h gredici dišav, da bi se pasel na vrtu in trgal lilij.“ — Njene prošnje so uslišane, hrepenenje bode utešeno: on pride, on je že tu, pozavne naznanjajo njegov prihod, že čujemo njegov glas: „Eaa je moja golobica, moja popolna, edina je svoje matere, izvoljena svoji porodnici.“ — Nevesta peje v d-dur krasen „arioso“ in izraža svojo srečo: „Prišla bi te in peljala v hišo svoje matere; ondi bi me učil in jaz bi ti dajala namešanega vina in mošta svojih margarantovih jabelk.“

Sedaj povzame ženin (Kristus) besedo; slovesno se glasi isti koral v izpremenjenem ritmu, spremljan po bujnih harmonijah: „Deni me kot pečat na svoje srce, ko pečat na svojo rokó, ker močna kakor smrt je ljubezen; trda kakor pekel gorečnost; njeni žarki so ognjeni in plamenovi žarki... Ki prebivaš na vrteh, daj mi slišati svoj glas, prijatelji poslušaj!“ Ženski zbor „Halleluja“, njemu pritrdi možki; trikratno stopnjevanje, vedno višji, a vedno nežnije; k sklepu se združita oba zbora v osem glasov in Halleluja se glasi vedno lepše, vedno bolj eterično — nebeško — in oratorija je konec. P. H. S.

— **Nov cenik za stavce na Hrvaškem** je odobren z 99 proti 89 glasevi. Cenik bo v veljavi 8 let ter obsega 9urni delavnik.

— **Stavko stavcev** inajo sedaj v Dalmaciji. V Splitu ne dela nobena tiskarna. V Zdru je štrajk parcijalen, ker je ondi precej stavcev, ki ne pripadajo organizaciji.

— **Sneg.** Včeraj v jutro je pričelo med dežjem snežiti. Po mestu je sneg čez dan zginil, po deželi — zlasti po hribih, pa ga je padlo več centimetrov na debelo. Kmetovalci so se z nastilom že preskrbeli, zato jim zima zdaj ne dela preglavice če tudi sneži.

Ljubljanske novice.

Ij **Sestanka Leonove družbe** prihodnje srede ne bo.

Ij **Shod državnih uradnikov** se bode vršil v kratkem v Ljubljani. V ta namen so se zbrali v soboto zvečer v hotelu „Ilirija“ zaupniki tukajšnjega c. kr. drž. uradništva, da se dogovore, kdaj in kako naj se priredi shod. Na sestanku zaupnikov jih je bilo zbranih okrog 50 uradnikov. Za predsednika je bil izvoljen gosp. Pavel Jerovec. Ravnatelj g. Subic povdarja, da je za imponenten shod pred vsem treba agitacije. Na shodu samem se je treba držati gesla, da v Avstriji danes le še oni kaj doseže, ki kriči. Govorniki bodo morali govoriti jasno in energično. Treba je pred vsem izvoliti odbor, v katerem bodo zastopali uradniki vseh vrst. Temu odboru naj se da direktiva in naj v kratkem skliče shod. — Gosp. dr. Zmavc omenja, da je treba najprvo izvedeti, če je tudi Ljubljana med onimi mesti, ki jih hoče vlada povišati v višji razred. Nadalje je treba jasnih števil, zbirati je treba statistike. Če ni števil, vse lepe besede nič ne pomagajo. G. ravnatelj dr. Požar opozarja na poslance. Kako se se dunajski poslanci potegnili za uradnike, od katerih se dobili mandate. Obžaluje, da so ravno uradniki v najžalostnejšem položaju, kar se tiče poslancev, ki jih volijo uradniki. „Na nas se obračajo le, kadar se jim gre za mandat.“ Naj se povabijo in se jim pove, kaj store za svoje volivce drugi poslanci. Obrniti se je na tistega, ki ima v prvi vrsti dolžnost in pravico iti v ministrstvo in se ondi potegniti za uradnike. (Klic prof. Peruška: No, in to je vendar dr. Tavčar!) Imaje pa uradniki tudi poslance, ki je sam uradnik, in ki se b o g o t o v o r a d p o t e g n i l z a u r a d n i k e , t o j e d r . F e r j a n č i č ! O r g a n i z a c i j a u r a d n i š t v a n a j u g u j e s i l n o p o t r e b n a . V p r v i v r s t i s e g r e s e d a j z a p o v i š a n j e a k t i v i t e t n e i n d r a g i n j s k e d o k l a d e . T o n a j s e n a s h o d u o b r a v n a v a p r v i v r s t i . P o s e b n a d e p u t a c i j a n a j g r e t u d i k d e Ź e l n e m u p r e d s e d n i k u . S l e d n j i č s e g o v o r n i k o b r a č a p r o t i s k r i v i m p r d p o r a m u r a d n i k o v . T o j e z a u r a d n i k e n e č a s t n o , t o j e k o r u p c i j a . I z b e s e d p r e d s . J e r o v c a s m e i z v e d e l i , d a l e Ź i p r i m i n i s t r s t v u Ź e 3 l e t a n e r e š e n a p r o š n j a l j u b l j a n s k e g a u r a d n i š t v a z a z v i š a n j e d o k l a d . T r e b a j e p o d r e z a t i n a š e j a k o l e n e p o s l a n c e . (T o s o v s e k a k o r t i s t i , k i s t e j i h v e l i l i s a m i ! P o r o č .) d a b o d o u r g i r a l i r e š i t e v t e p r o š n j e . S k l e n e s e , d a n a j b o d o č i s h o d z a v z a m e i z k l j u č n o l j u b l j a n s k o s t a l i š č e ; n a j z a h t e v a r e Ź i t e v p e t i c i j e t e r z v i š a n j e d o k l a d z a 8 0 % P r o f . g . S t r i t o f o m e n j a , d a j e s l i š a l o d n e k e g a s v o j e g a t o v a r i š a , d a j e p o s l . d r . Ž i t n i k i z v e d e l , d a n a m e r a v a v l a d a z v i š a t i p l a č e n a j a k o s r a m o t e n n a č i n : X I . r a z r e d n a j b i d o b i l 3 0 g l d . , X . 4 0 g l d . , I X 6 0 g l d . , V I I I . p a 8 0 g l d . p o v i š a n j a . T o b a j e n a m e r a v a v l a d a u v e l j a v i t i v k r a t k e m . P r o t e s t i r a n a j s e p r o t i t a k e m u š k a n d a l o z n e m u p o v i š a n j u . R a j e n i č ! (O p . u r e d n i š t v a : D o t i č n i g . j e n a p a č n o r a z u m e l . P o s l a n e c j e i z r a z i l l e d e m n e v a n j e , d a s e m e r d a p r i b l i Ź n e t a k o z g o d i g l e d e d r a g i n j . d o k l a d) D r . R u p n i k p r i p e r o č a , n a j s e p r o s i l e z a d r a g i n j s k e d o k l a d e , d e k l e r s e n e u r e d e a k t i v i t e t n e d o k l a d e . P r e d s e d n i k g o s p . J e r o v c o m e n j a , k a k o j e p i s a l n e k o č g . d r . F e r j a n č i č d r . R u p n i k u p r a v l j u b k e p i s e m c e , d a „ n e b o v e d o l g o t r a j a l o “ , k o b o v l a d a z v i š a l a d o k l a d e . (S m e h . K l i c : T a p o j e m s e p a d a z e l o r a z t e g n i t i !) N a d a l j e s e r a z p r a v l j a , a l i b i n e k a z a l o d a t i d r a g i n j s k i d o k l a d i d r u g e g a i m e n a , k e r s e t e g a i m e n a v m i n . s i l n e b o j e . (P r o f . S t r i t o f : E x i s t e n z m ö g l i c h k e i t s z u l a g e !) S k l e n e s e , d a s e v r š i s h o d v „ M e s t n e m d o m u “ . K o t š i r š i o d b o r , n a j v s i n a v z e d i s k r b e z a n a j b o l j š o u d e l e Ź b o . Z a p r i p r a v e , d a s e d o l o č i č a s , g o v o r n i k i , r e f e r a t i , d a s e r a z p o š l j e j e v a b i l a , o b v e s t i j a v n o s t , s e j e p a i z v o l i l o Ź i j o d b o r 1 0 č l a n o v . S h o d s e b o v r š i l , č e l e m o g o č e , Ź e v p r v i p o l o v i c i t e g a m e s e c a .

Ij **Koncert pevskega društva „Ljubljana“ v hotelu „Union“** dne 6. t. m. se je v vsakem oziru popolnoma dobro obnesel. Vsi zbori peli so se eksaktno kakor od „Ljubljane“ že znane. Jako fina sta bila osmerospeva, katara sta občinstvu zelo ugajala. Prav je, da se poje tudi take skladbe, katere preveva narodni duh. Zato pa tudi občinstvu bolj ugajajo, ka-

kor nove moderne ali celo secesionistične skladbe brez arije. Gospod Bukšek je pel Vilharjevega „Mornarja“ dobro, a to je začetnika pretežka dramatična skladba G. Betetto je pel arijo kneza Gremiaa iz opere „Onjegina“ res mojstrsko in mlademu umetniku čestitamo, ker vidno napreduje. Žal, da smo ga slišali ta večer samo enkrat kot solista. Občinstvu je njegovo petje take izbornu ugajalo, da je moral krasno arijo še enkrat zapeti. Poleg drugih solistev morame pohvaliti posebno tenorista g. Kovača in g. Globelnika. Gospod Globelnik ima močan glas ter z lahkoto zmaga vsako visočino. Gospod Kovač je pa še mlad in obeta postati izvrsten tenorist iz malega raste velik. Dobro bi bilo, da bi se kdo potrudil ter preskrbel vrlemu začetniku dobrega mojstra, da bi ga izšolal in pripravil za domačega umetnika, katerih imamo tako malo, akoravno je pri nas toliko zakopanih talentov. G. predsedniku Dachsua in odboru najpriščneje čestitamo na izbornem sporedu in na dobri izvršitvi v vsakem oziru. Le tako naprej! Omeniti morame tudi, da je velika dvorana „Uniona“ prestala skušnje v vsakem oziru. S tako akustično dvorano se mere ponasati samo Dunaj in Praga, in Ljubljana je lahko ponosna, da ima take dvorane in da je društvo „Ljubljana“ priredilo prvi koncert v tej veliki, krasni dvorani. Po končanem sporedu pevskih in glasbenih točk razvila se je jako živahna zabava s plesom. Četvorko je plesalo nad 100 parov. Vojaška godba je dobro svirala. Razume se samo ob sebi, da se je tudi g. Kampoš odlikoval z dobro in točno postrežbo.

Ij **Srebrno poroko** obhajata jutri 9. t. mes. Franc Gostič, uradni sluga pri tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču in njegova soproga Marija Gostič, rojena Premk. Čestitamo!

Ij **Iz vlaka je skočil** realoc Franc Rupnik. Naveličal se je obiskovati šolo ter pobegnil iz Idrije in šel v Trst. Ko je bil v petek odgonskim potom peljan domov, je med postajama Logatec in Borovnica skočil iz vlaka. Zlomil si je levo nogo in desno ramo, bil je z rešilnim vozom prepeljan v deželno bolnišnico.

Ij **Prva skupna izkušnja mešanega zbora „Glasbene Matice“** z orkestrom bo v ponedeljek, dne 8. januarja ob pol osmih zvečer v veliki zgorajnji dvorani „Narodnega doma“. Častiti pevci in častite pevke se uljudao naprošajo, da pridejo točno in v polnem številu.

Ij **Dne 20. januarja** bo znamenita zabava v Ljubljani. To priča odbor, ki je vzel v roke prireditve in ki je še vsako leto dokazal, da zna prirediti res izborn zabavni večer. V soboto dne 20. januarja priredi ljubljanske tobačno delavstvo svojo predpusno veselico v veliki dvorani hotela „Union“. Več o tem še sporočimo, za danes na to le opezarjamo z zadržilom, da bo posebno letošnja veselica delavstva tobačne tovarne nekaj izrednega.

Ij **„Strokovna zveza tekstilnega delavstva“** je imela v četrtek shod. Društveni predsednik tov. Jeraj je poročal o uspehih strok. društva. Moške r o c j e p a p r i p o r o č a l , n a j d r u š t v o u v e d e „ C b e l i c o “ , k i n a j b i j i s l e d i l a t u d i s t a r o s t n a e s k r b a č l a n o v . S h o d j e b i l p r a v d o b r e o b i s k a n .

Ij **O novem pokopališču.** Poroka se nam: Mrtvašnico prično graditi prihodnjo pomlad. Predao se prične na tem pokopališču s pokopavanjem, je mrtvašnico treba prej zgraditi. Mrliče v staro devati in jih iz te na centralno pokopališče prenašati, je nesmisel, pa tudi draga procedura, ki pač ne bo nikomur ugajala. Ker ima zvonik že nova zvonova, bila bi ondi umestna tudi cerkvena ura.

Ij **Novi grob** dobi pokojni gospod župnik M. Maenšek na novem pokopališču, kamer ga prepeljeje, ko bo nabrana vsota za njegov spomenik in ko se otvori pokopališče pri sv. Križu.

Ij **Prehod** na prelazu južne železnice čez Dunajsko cesto napravi direkcija te železnice v prihodnjem letu; prej treba še d o v r š i t i n a č r t . P r e h o d b o o b l e v i s t r a n i c e s t e p o d Ź e l e z n i š k i m t i r o m , s e v e d a s a m o z a p e š c e .

Ij **Meteorološki mesečni pregled.** Mineli mesec gruden je bil zelo suh in mil. Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celzijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj -08°, ob dveh popoldne 33°, ob devetih zvečer 09°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 11°, za 26° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó 742.1 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 6.1 mm nad normalom. — Mokrih dni je bilo četrto, padlo je pa 7.7 mm dežja. — Megla je stala desetkrat zjutraj, po nekod cel dan. — Prevladovali so severni vetrovi. — Tekočega meseca prosinca pride luna 22. zjutraj v zemljino obližje. — C e l o t e t n i p r e g l e d . S r e d n j a z r a č n a t e m p e r a t u r a m i n o l e g a l e t a z n a š a

913°, srednji zračni tlak 736 26 mm, padavina 15347 mm. Mokrih danj bilo je 154, meglenih 78.

Telefonska in brzojavna poročila.

Jesenice, 8. januarja. Za volitev župana sklicana seja je bila nesklepčna.

Planina, 8. jan. Od ponesrečenega tevernega vlaka je 7 vozov popolnoma razbitih, poškodovanih do 15 vozov. Na progi je raztreseno dva kilometra daleč otrobi, ječmen, pšenica. Škode bo nad 200.000 K.

Novo mesto, 8. januarja. Na sv. Treh Kraljev dan so nekateri ob 3. uri 44 minut popoldne čutili tu lahko potresne tresenje.

Dobrna pri Celju, 8. januarja. Obč. odbor je izvolil seglasne narodnjaka Frana Ješovnika za župana.

Trst, 8. jan. Za predsednika trgovske zbornice je izvoljen Anton di Demetrie, ki je v uvodnem govoru naglašal, da je bil promet v pristanišču lansko leto največji, odkar stoji Trst. Ladje, ki so došle v pristanišče lani, so imele 3002 026 ton, za 52000 ton več, nego l. 1904. Ker se je tudi železniški promet povzdignil na 9,780.000 kvintalov, treba je izdatno povečati prestore, ki služijo temu prometu.

Dunaj, 8. januarja. Cesar je danes obiskal mednarodno kuharsko razstavo, katero so te dni tu otvorili.

Zader, 8. jan. Dalmatinski poslanec dr. Ivčević je sklical k skupni konferenci parlamentarne zastopnike dežele, da se posvetujejo o skupnih korakih, kako preprečiti zmanjšanje števila mandatev za Dalmacijo za slučaj volivne reforme.

Dunaj, 8. jan. Moravski dež. zbor, ki je sklican na dan 8. t. m. bo zboroval najmanj 12 dni. Nato bo takej pričel zborovati drž. zbor. Sedaj se vrše o volivni reformi pogovori min. predsednika s češko nemškimi držav. poslanci. Nato pridejo na vrsto Poljaki. Tudi s člani gosposke zbornice bo imel Gautsch o tem pogovor.

Lvov, 8. januarja. V Szolnoku je bila plesna zabava plemstva in uradništva. Socialisti so vsled sklepa, da se radi dogovor na Ruskem Poljskem letos ne vrše plesne zabave, naskočili dverano, zapodili vojaške godbo ter prisilili plesalce, da so morali skozi vrsto psovajočih delavcev se podati domov.

Berolin, 8. januarja. V Kongodržavi so napadli domačini misijonsko postajo Quago. Ubit je bil 1 misijonar in 8 katehetov. Domačini se pojedli ubite osebe.

Odesa, 8. januarja. V Varšavi se aretirali več anarhistov, katere sumije, da so metali bombe.

Peterburg, 8. januarja. Witte je izjavil židovski deputaciji, da bo vlada v par minutah odslej zadušila vsako protizidovsko demonstracijo.

Pariz, 8. januarja. V „Molvi“ je objavil Gapon oklic, v katerem pozivlja delavce, naj se drže le svoje lastne organizacije in naj se ne dajo zapeljati od izobražencev Revelucionarji so ob pogum. V Peterburgu in Moskvi je mir, le ob Donecu in v Restovu so še nemiri.

Dunaj, 8. januarja. Na progi Varšava-Dunaj je reden promet.

Tokio, 8. januarja. Novi kabinet je sestavljen.

Najnovejše.

Glavni dobitnik 100.000 K srečk avstr. zemlj. kreditne banke je zadelo društvo za srečke „Glückauf“ v Hernalsu. Z britvijo prerezal je vrat na Dunaju vpokojeni policijski svetnik dr. Siegfried Viljem Robitschek. Samomorilec je imel mnogo dolgov.

Velika gledališka nesreča v Madridu. Med predstavo „Fausta“ se je podrl v madriškem gledališču oder, na katerem je bilo 40 gledalcev, ki so padli v parter. Ubit je bil en gledalec, trije pa težko ranjeni.

Velika nesreča. Iz Sčavnice na Ogrskem se poroča: V Cepavi se je podrla trinastropna hiša. 15 deklet je ubitih. Stari Don Juan. Iz Benetk poročajo, da so ondaj aretirali 63 let starega oženjenega grafa Conera, ki je odpeljal 19 let suaro kentoso Marijo Lutti.

Številne nesreče na cesti. Ssled zamrznjenih cest si je v petek zvečer na Dunaju nad 30 oseb zlomilo noge oz.

roke, poleg tega je bilo veliko število manjših meznad.

V Poznanju so ustanovili poljski časnikarji časnikarsko društvo, ki je brezdvoybe ogromnega pomena za poljske misel med pruskimi trinegi. Da vkljub nemškim šolam ni ne poljskega kmeta, ne delavca, ki bi ne znal brati in pisati po poljski, je v prvi vrsti zasluga časništva. Krog 30 časopisov izhaja v pruski Poljski, ki širi narodno smiko med poljsko ljudstvo.

Iz Bulgarske. Bulgarski minister prosvete bo predlagal na narodnem shedu, da se štiriletno pobajanje šol zviša na sedemletno. Obenem se izpremeni učni načrt.

V Z. fiji se osnuje v kratkem času angleški trgovski muzej, kjer bodo razstavljeni produkti angleške fabrikacije, to pa zaradi razvijanja trgovskih odnosov med Anglijo in Bulgarsko.

Vinska klet hotela „UNION“

Danes zvečer svira v vinski kleti hotela „Union“

godbeni kvartet.

Vstopnina prosta. 50

Izjava.

Z ezirom na dopis v „Mir-u“ z dne 30. novembra 1905 in v „Slov. Narodu“ z dne 16. decembra 1905 izjavljajo podpisani sledeče:

1. Ni res, da je bila oni večer zbrana večja množica visokošolskega dijaštva, res pa je, da je detično omizje tvorilo z gospodom Šukljejem vred 6 visokošolcev.

2. Ni res, da je g. tehnik Milan Šuklje vpriču velikega števila slovenskih dijakov imenoval „Mir“ zakoten list, slov. koroško politike zakotno politiko, koroško slovenske dijake „kmetavse“, res pa je, da teh izrazov spleh nikoli ni rabil.

3. Slovesno protestiramo proti denuncianstvu takega dopisnika, ki izrablja pogovore v privatni družbi za javnost in pri tem še neresnico poroča.

4. Ni res, da bi si bil g. tehnik Šuklje skušal pridobiti med nami renomé, da se ne strinja z „reakcijomarno“ politiko svojega očeta.

Fr. Primšar, stud. med. Fr. Kotnik, stud. phil. Josip Malnar, cand. phil. Karl Dermastia, cand. phil.

Poslano.

V stanovanju zgorela!

Sestra člana gosposke zbornice dr. Morica viteza Schreinerja v Gradcu, Klotilda pl. Schreiner je 3. januarja 1906 ponoči zgorela v svojem stanovanju.

Taki slučaji se ne morejo pripetiti, ako je

„Minimax“

v hiši kot najboljše in najcenejše ročno gasilno orožje.

Noben ključ! Nobena sesalka! Nobena cev! Vsak otrok more rabiti to gasilno orodje. Nad 1000 priporočil. 45 1-1

Prospekti se dobivajo brezplačno pri

„Minimax“ družbi

Ljubljana, Stari trg št. 19.

49 2-1

Žalostnim srcem naznanjam vsem dragim sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da se je danes v jutro ob pol 8. uri po dolgotrajni mučni bolezni preselila v boljše večnost predraga nam mati, odnosno stara mati in tašca, gospa

MARIJA BOBEK

roj. ČIBAŠEK

v visoki starosti 95 let.

Pogreb predrage rajnice se bode vršil v sredo dne 10. januarja ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Streliske ulice št. 8, k sv. Krištofu.

Priporoča se v molitev in blagi spomin.

Nagrobni venci se hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, dne 8. jan. 1906.

Ivana Bobek, Marija Omejc roj. Bobek, hčeri. Ferdinand Omejc zet in vnukinja.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se naznanja prežalostno vest, da je gospa

Marija pl. Höffern, roj. Brautz

vdova c. kr. notarja

v nedeljo, dne 7. t. m. ob 1. uri zjutraj po daljši mučni bolezni v 60. letu svoje starosti previdena s svetotajstvi za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki preblage pokojnice blagoslovili se bodo dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne na pokopališču pri Sv. Krištofu, ter ondaj položili k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 8. jan. 1906.

48 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo kakor tudi ob smrti našega iskreno ljubljenega nepočajnega očeta, preblagorodnega gospoda

Karol Komp

c. kr. major v pok., imejitelj vojaške zaslužne svetinje na rdečem traku, vojne svetinje in službenega znaka II. razreda itd.

kakor tudi za krasno darovane vence in številno, častno udeležbo pri pogrebu izrekamo vsem ostalim sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno še visoki c. in kr. generaliteti in c. in kr. častniškemu zboru svojo najiskrenejšo in najglobljejšo zahvalo.

Ljubljana, 5. januarja 1906.

Karol Komp, poročnik v c. kr. domobranskem pešpolku št. 27. Rožalija Komp. 47

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda“

Rudolf Golob

10 1-1 **Minka Golob roj. Hafner**

poročena.

Škofjaloka - Trst, 6. januarja 1906.

Brez posebnega obvestila.

Pozor!

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani, Spodnji Šiški in okolici si usojam najvljudneje naznaniti, da z nedeljo 14. januarja 1906

otvorim v Spodnji Šiški

nanovo moderno urejeni, ob glavni cesti ležeči

hôtel „Vega“.

Spored otvoritve se naznani pozneje, že sedaj si pa usojam vabiti k najštevilnejšemu obisku, zagotavljajoč vsikdar najvestnejšo in najboljšo potrebo.

Velespoštovanjem **Anton Maver, hotelir.**

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem otvoril

nožarsko delavnico

in trgovino z vsakovrstnimi noži, škarnjami in drugimi v nožarsko obrt spadajočimi potrebščinami.

Poprave in vsakovrstna brusaška dela se izvršijo točno. Na zahtevo se tudi poniklja.

Za dobrohotno podporo se najtopeje priporoča

ANTON LEBEN, nožar, Stari trg 15.

36 10-1

Ponudbe glede

sit

iz konjske žime prosi v nemščini

G. H. Flammiger, tovarna za site.

Hainewalde na Saks. 46 3-1

Alojzij Šket

pozlatar v Mariboru

se priporoča

ž. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za vsa pozlatarsko stroko spadajoča dela. Prevzame izdelovanje novih in prenovljenje starih oltarjev, kipov itd. po znižani ceni. Opozarja ob enem, da obstoji njegova obrt že 10 let.

2607 5-1

Veliko zalogo absolutno zajamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do 50 kron, sortirano najfinejše do 60 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

V zalogi je tudi tropinsko žganje. Za zadrage in večje množine izjemne cene, 2523 26-1

Za obilne naročbe se priporoča

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Pristni tropinovec

lastnega pridelka se dobiva pri

Anton Ferlanu di Giorgio

posestniku in trgovcu, Rovinj, Istra.

2462 12-10

Po volitvi.

Dobili smo več zanimivih dopisov, ki se bavijo z zadnje volilno borbo.

Iz kočevskega okraja se nam piše: Za nami je najstrastnejša volilna borba, ki smo jo kdaj videli v našem okraju. Slovenska Ljudska Stranka je izšla iz te borbe zmagovalka, močnejša kot je bila prej in očiščena. Iz nje so odleteli nekateriki, ki niso bili naši po srcu in duhu nikdar, ki so iskali v njej samo zavetja, kadar so jih preganjali drugi. V tej zadnji borbi se je ona, ki je imela odprte oči in ušesa marsikaj naučila, kar mu bo koristilo pri bodočih volitvah.

Najznačilnejši momenti iz te borbe so sledeči:

Liberalna stranka kot taka si ni upala več nastopiti oficielno v volilno berbo s svojim kandidatom v okraju, katerega je smatrala pred nekaj leti še za svojo „gmajno“. G. Rus je dobro čutil onemoglost svoje stranke v okraju in je slutil grozen poraz, ako bi bil nastopil v njenem imenu, ki v političnem svetu vzbuja le še stud, zato se je s svojo „nedosežnostjo“ lepo skrtil, da bi se mu ne bilo treba sramovati pred svojimi Potočani. Mirovati pa ni mogel, šel je iskat kandidata po okraju. Ko ni bilo nikogar, ki bi hotel za liberalce kandidirati, se je peljal do dičnega gosp. Mrharja, katerega takrat ko je kandidiral po smrti kanonika Klunani maral. Tudi ta je pokazal, da mu hoče njegovi občani izkazati zaupanje, toda ker sta on in Rus videla, da to še ni zadosti, šla sta iskat drugega. Peljala sta se v Sodražico do ujaljenega in častihlepnega gosp. Drobniča, ki je zaradi samih osebnosti pokazal naši stranki hrbet. Prišla sta velikodušna, povedala sta mu, da bi sicer lahko eden ali drugi obeh prodrl pri volitvi, toda, ker veta, da je Drobnič sposobnejši od njiju dveh, sta mu velikodušno osigurala vse tiste glasove, ki so bili njima na razpolago, pa obljubila tudi podporo vseh liberalcev in svojo. Naslikala sta mu jako vabljivo ves volilni boj, v katerem bo Drobnič igraje podrl Sukljeja že zaradi zlebiča. In sram nas je, da smo pripisovali Drobniču keličkaj pameti in previdnosti, Drobnič je njima verjel in prejel kandidaturu kot „neodvisen kmet“, ko je imel osigurano podporo vseh liberalne stranke in nemških Kočevcev. Posredoval je med vodstvom liberalne stranke in „neodvisnim kmetom“ dr. Schifferer.

„Neodvisni kmet“ je bil brez sleharnega programa. V okliuč je samo obetal, da ostane „divjak“, a niti z najmanjšim očitanjem ni mogel nastopiti proti Slovenski Ljudski Stranki, da bi ona zanemarjala kmete ali sploh koristi okrajev. Zalosten tak kandidat!

Nemški Kočevci se družijo vedno s tistim, ki nastopa proti naši stranki, ali sploh stranki, ki ima istotako ostro začrtan verski in narodni program kakor naša. Oni se smejejo narodneradikalnim tiradom naših liberalcev in se politično družijo z njimi, ker vedo, da jim nise prav nič nevarni, ker se dajo poceni kupiti. A celo pa v slučaju Drobniča.

Človek, ki zataji stranko, zataji tudi svoj jezik, kadar koli mu kaže. Kočevci — ali vsaj tisti, ki jih sedaj vodijo, nas mrzijo tudi zaradi verskih načel. Zato jih vidimo vedno v nam nasprotni koaliciji, dasi se ne morejo pritoževati, da bi jih naša stranka gospodarsko ne hotela podpirati. To naj Slovenska Ljudska Stranka upošteva in potem uravna svoje politično delovanje v zbernicah in sicer.

4. Slovenska Ljudska Stranka je z magala proti liberalcem, proti Nemcem in vsem tako slavno-znamim „neodvisnim“ kmetom kakor sta Mrhar in Drobnič, ki imata poleg liberalcev gotovo še nekaj pristašev kakor vsak pošten gostilničar. Pri zadnji volitvi je imela naša stranka najtežje stališče v Sodražici, Loškem potoku in merda v Dolenji vasi. Na videz je naša stranka v teh krajih nazadovala, a kdor pozna razmere, mera reči, da se je ondi dobro ohranila. Seveda si ne smemo prikrivati, da bi se bile

tuintam v okraju lahko še več naredilo, kakor se je. Ob volitvah vidimo, da nismo nikdar dovolj previdni, da nikdar preveč ne agitiramo, da nismo nikdar preagotodaj na volišču, a da vselej premalo pazimo na nasprotno agitacijo in da jo preveč omalovražujemo.

Zapomnimo si, da se mora v našem okraju Slovenska Ljudska Stranka pri vsakih volitvah boriti s tremi koaliranimi nasprotniki in to so: vsi liberalci, vsi Kočevarji in vsi brez značajnejši.

Vsaka volilna borba bo huda, a gotovo je, da bo v našem okraju Slovenska Ljudska Stranka sijajno zmagovala, ako ne bomo držali rok križem in ne pozabili tega, kar nas je naučila zadnja volilna borba.

Iz kočevskega okraja se nam piše od druge strani:

Posebno značilno je za slovenske liberalce, da je Drobničeva stranka po Kočevju in po kočevskih kmečkih občinah obljubovala, da se bo Drobnič petegoval za nemški zapisnik v deželnem zboru. Na svojo roko Drobnič ni mogel tega obetati — kaj pa more poedin revež v deželnem zboru? Liberalna stranka bi torej gotovo pri prvi priliki, če bi kazalo, ovrгла svoje glasovanje proti nemškemu zapisniku. Male so imeli liberalci Kočevjarjem povedati, če so morali seči po zapisniku, ki je za kočevskega kmeta tako brezpomembna stvar. V Lienfeldu je Drobnič prigevarjal Kočevjarjem, naj se združijo s Slovenci; čemu treba tega večnega boja? Tamešnji župan Klun — slovenski renegat — je kazal grozno egorčenje na katoliško narodne poslance, češ, da so sramotili v dežel. zboru Nemce. To je služilo v agitacijo za Drobniča. V tej občini je kakih 30 do 35 Slovencev, ki se seveda Klunu trn v peti.

V Koprivniku je bil volilni komisar neki Wolf, davkarski uradnik. V nedeljo prej je šel agitirat za Drobniča, v četrtek pa komisarit. Uspeh je bil: Drobnič 33, Suklje 1. Krasen zgled uradniške objektivnosti!

Te volitve so pokazale, kje je treba še delati v kočevskem volilnem okraju. Razmere so težavne, zato je treba večje delavnosti nego drugod. Skrbeli bomo pa, da tega okraja ne izgubimo več in se v njem utrdimo čim dalje bolj.

Bolgarsko-srbska zveza.

Sofija, 2. jan.

Carinska zveza med Srbijo in Bolgarijo, o kateri se je toliko govorilo in pisalo, je danes iznenada postala izvršeno dejstvo. Narodno sobranje je danes soglasno, z aklamacijo in brez razprave odobrilo zakon o carinski zvezi in tako storilo velik korak na potu srbsko-bolgarskega zblizanja, katerega se vesele rodoljubi obeh sosednih držav.

Ideja o srbsko-bolgarski carinski zvezi ni nova. Za uresničenje te ideje so se živo zanimali na obeh straneh. Temelj je bil položen leta 1901. in 1902. Oče te ideje je bil bivši srbski ministrski predsednik Pašić. Ideja je dozorela minelo leto ob sestanku obeh vladarjev v Nišu.

V Bolgariji so to zvezo pozdravili z največjim navdušenjem. Dokaz temu je, da je za zvezo glasovala tudi opozicija, katera bi vlado najraje utepila v kozarcu vode.

Ta carinska zveza med Bolgarijo in Srbijo ni Bog zna kakega gospodarskega pomena. Njen pomen je političnega značaja, ker carinska zveza je prvi korak do politične in vojaške zveze, brez katere ni bodočnosti ne za Bolgarijo, ne za Srbijo. Tako sodijo in upajo v Bolgariji. Drugače pa sodijo na Dunaju, kjer se vrše obravnave o trgovinskih pogodbah s Srbijo in Bolgarijo.

Obravnave med bolgarskimi delegati in avstrijskimi so pretrgane, ker je bolgarski agent in glavni delegat na Dunaju, Sarafov, odpotoval v Sofijo po nova navodila. Tuse je posvetoval z ministrskim predsednikom Petrovim, finančnim ministrom Pakjevim in avstro-ogrskim agentom Valsasino ter se z novimi navodili zopet vrnil na Dunaj. Kakšna so ta navodila, to je tajnost. Po pisavi bolgarskih listov pa se more sklepati, da boče sporazumljenje z Avstro-Ogrsko jako težavno. V tem vprašanju bolgarski listi pišejo jako ostro in zahtevajo od vlade, naj svoje delegate odpokliče z Dunaja, ako Avstrija ne sklene veterinarske pogodbe z Bolgarijo. Bolgarska vlada ni tako kratkevidna, da bi poslušala glaseve

časopisih, a dela ji mnogo skrbi carinski boj s Turčijo. Bolgarska vlada je pri turški sterila korake, da obostranski delegati rešijo to vprašanje in urede carinske razmere.

Ob enem s carinsko pogodbo s Srbijo je bolgarsko sobranje odobrilo trgovinske pogodbe z Anglijo (od 14. jan. 1906. do 14. jan. 1911), z Nemčijo do 28. feb. 1911 in z Rusijo do 1. marca 1910. Danes utegne biti gotova tudi trgovinska pogodba z Italijo in Francijo. Glede trgovinske pogodbe z Belgijo so se danes v Sofiji pričele obravnave.

Bolgari so vedbe zadovoljni z vsemi pogodbami, vlada pa je kar ponesna na ta uspeh, s katerim se prične nov razvoj bolgarske trgovine in industrije.

Naj ob kratkem pojasnim bistvo srbsko-bolgarske carinske zveze, ki stopi v veljavo 1. marca 1906 in velja do 1. marca 1917, torej 11 let.

V uvodu zakona je izražena želja kralja Petra in kneza Ferdinanda, da se doseže med obema državama najtesnejše gospodarsko zblizanje in popolne carinske edinstvo.

V členu 1. se glasi, da Srbija in Bolgarija v smislu dogovora stopita v carinske zveze s skupnim trgovinskim ozemljem za mednarodni promet svojih proizvodov in da na podlagi tega dogovora sklepata pogodbe z drugimi državami. Vsi proizvodi so v obeh državah povsem prosti carine. Izuzeti so le nekateri predmeti, katere je država monopolizovala in pa tuji proizvodi.

Član VI govori o uvozu živine. Ko Srbija in Bolgarija skleneta veterinarsko nagedbo, je tudi uvoz živine iz ene v drugo državo popolnoma prost carine na meji. Ta veterinarska pogodba pa je odvisna od veterinarske pogodbe, ki jo sklene Avstrija z Bolgarijo in Srbijo. In zaradi tega je sedaj na Dunaju prepir med avstrijskimi in srbskimi delegati. Avstrija bi bila namreč pripravljena s Srbijo skleniti veterinarsko pogodbo, ako Srbija zajamči, da le njena živina pride v Avstrijo. Ker pa je avstrijska vlada zasledila tajni dogovor med Srbijo in Bolgarijo, po katerem bi tudi bolgarska živina kot srbska mogla prihajati v našo državo, so nastale težave pri obravnava s Srbijo.

V členu 12. se obvezeta Bolgarija in Srbija, da do konca leta skleneta posebne železniško pogodbo. Dalje pripravljata Srbija in Bolgarija pogodbe glede pošte in brzojava, potnih listov in denarja. Na podlagi teh pogodb bi obe državi s časom postali povsem skupno ozemlje nasproti tujim državam.

Po tem dogovoru sedaj Srbija in Bolgarija še nista ena carinska dežela. Upajo pa mnogi, da je to le začetek nadaljnjega zblizavanja, ko Bolgarija in Srbija nastopita kot nov močan faktor na Balkanu.

Prip. uredništva: Kakor kažejo dogedki, sta srbska in bolgarska vlada naredili račun brez brčmarja. Ko je namreč avstrijska vlada izvedela vsebine srbsko-bolgarske zveze, je takoj pretrgala nadaljne obravnave o trgovinski pogodbi s Srbijo. Srbski zastopniki dr. Vučić, Milovanović in Popović so iz Beograda dobili neva navodila in se v jetek zopet oglašili pri ministru Goluchewskemu. Nato se je vršila seja, v kateri se baje izjavili srbski delegati, da Srbija tudi razveljavi carinsko zvezo z Bolgarijo, ako Avstrija to zahteva. Obravnave naj se torej nadaljujejo, pogodba s Srbijo pa uveljavi, ko bode razveljavljena carinska zveza Srbije z Bolgarijo.

Nekaj statističnih števil naj pojasni razmere: Med Srbijo in Bolgarijo obstoja trgovinska pogodba z dne 12. marca 1897. Po tej pogodbi je določena le neznatna carina na meji. V prvih petih letih (1897—1903) je Srbija na leto izvozila v Bolgarijo blaga za okroglo 880.000 frankov, to je 13% vsega srbskega izvoza, in sicer vrvi, premoga, stavbnega lesa, kož in slivovica. V isti dobi je Bolgarija izvozila v Srbijo na leto za 368.000 fr. blaga, to je 05% bolgarskega izvoza, in sicer riža, mehkega lesa, vina, volne, ovčjih kož, drv in perutnine. Avstrija pa izvozi samo v Bolgarijo na leto za 49 milijonov blaga.

Občni zbor Slovenskega trgovskega društva „Merkur“.

se je vršil dne 6. t. m. popoldne v društvenih prostorih v „Nar. domu“ v Ljubljani. Prvi podpredsednik g. Lilleg je otvoril občni zbor. Društveni tajnik g. Golob je poročal zatem o društvenem delovanju za preteklo leto. Iz njegovega temeljite in vestno sestavljenega poročila povzamemo sledeče: Društveni odbor je bil razdeljen na sledeče odseke:

1. Gospodarski odsek, načeloval ces. svetnik Murnik. Ta odsek je skrbel za društveno gospodarstvo.

2. Pevski odsek, načeloval gosp. Josip Drčar. Pod spretnim in za prevzeto nalogo gorečim načelnikom je deloval ta odsek s tolikim uspehom, da je dvignil društveni pevski zbor do tolike stopinje izobraženosti, da nastopi društveni zbor kjerkoli z uspehom in zanje vsepovsodi priznanje za svoje proizvajanje.

3. Posredovalni odsek, ki je skrbel pod načelstvom gosp. Edmunda Kavčiča za društveno posredovalnico. Stevilke posredovanja govore hvale tej koristni napravi.

4. Redakcijski odsek. Dr. Fran Windischer, ki je društvu pri njegova delovanju glavna opora, je načeloval temu odseku, katerega naloga je bila v prvi vrsti skrbati za društveno glasilo „Slovenski trgovski vestnik“.

5. Učni odsek je pod istim spretnim načelstvom kot redakcijski odsek skrbel za strokovne učne tečaje. Ker ni v zadnjem letu došlo v Ljubljano mnoge trgovskih sotrudičev, ki ne bi obiskovali strokovne šole, ni bila potreba prirediti drugega tečaja kot tečaj za laščine. V delokrog zadnje navedenih odsekov spada tudi izdaja slovenskih trgovsko-strokovnih knjig. Društvo „Merkur“ pripravlja potrebno, da izda v kratkem „Slovensko korespondenco“, kakor je izdalo pred letom „Menične pravo“. Dalje namerava izdati društvo prihodnje leto „Trgovski koledar“ in je izdalo v zadnjem času v obliki brošure poročilo o slavnostnem obnem zboru pod naslovom „Ob petletnici“.

6. Gospod Josip Perdan je načeloval veseličnemu odseku, ki je skrbel za društvene veselice, katere so pod marljivo delavnim načelnikom izpadle jako ugodne. Poleg teh odsekov se je bavil

7. hranilnični odsek pod načelništvom g. dr. Viktorja Murnika v več sejah z mislijo o ustanovitvi lastnega denarnega zavoda. Ne smemo pozabiti pri tem poročilu o društvenih napravah tudi prekeristne društvene knjižnice in čitalnice, za kateri je skrbel g. Ivan Volk tako vestno, da se je razvila društvena knjižnica v zadnjem poslovnem letu tako, kakor ne prej v štirih letih. Izposodilo se je 943 knjig. Lepo urejena društvena čitalnica šteje 42 časopisov, katerih se društveni člani zelo pridno poslužujejo.

Društveni blagajnik g. Josip Vlach je podal v svojem poročilu jasno sliko o društvenem denarnem stanju. Koncem leta 1904. je znašalo društveno premoženje 3541.09 K, koncem leta 1905. pa 6480.92 K. Te številke nam glasno pričajo o razvitku društva. V enem samem letu se je društveno premoženje skoraj podvojilo. Število članov se ne množi z leti, temveč z meseci in blagajnikovo delo se meče od dne do dne. Z glasnim odobravanjem se je vzelo na znanje poročilo marljivega društvenega blagajnika in prešlo po nekaterih pojasnilih o društvenih izdatkih in po poročilu preglednikov računov k peti tečki dnevnega reda, k volitvi odbora.

Na predlog g. Gabra je bilo izvoljeno predsedstvo soglasno z vzklikom, in sicer: predsednik g. ces. svetnik Murnik, I. podpredsednik g. Alojzij Lilleg in II. podpredsednik g. Ignacij Kessler. V društveni odbor so bili voljeni sledeči gospodje: 1. iz vrste samostojnih trgovcev: Ivan Jebačin, Edmund Kavčič, Ivan Kostevec, Josip Perdan in Andrej Šarabon; 2. iz vrste sotrudičev: Josip Drčar, Josip Kraigher, Karol Meglič, Avgust Peruzzi, Ivan Podlesnik, Oroslav Schaffer, Iv. Gaber, Josip Vlach, Ivan Volk in Franjo Berjak. Med g. Berjakom in desetinim odbornikom g. Zupančičem se je vršila ožja volitev, pri kateri je bil izvoljen g. Berjak; 3. iz vrste podpornih članov: Ivan Golob, dr. Viktor Murnik in dr. Fran Windischer. Revizorjema sta bila izvoljena gg. Jernej Bahovec in Leopold Legat. Že poprej pri volitvi predsedstva je bil izvoljen soglasno predsednikom društvenega razsodišča g. dr. Karol Triller.

Zahvaljujoč se za obilno udeležbo in pozivajoč društvenike k vztrajnemu delu društvu v korist je zaključil prvi podprednik gospod Alojzij Lilleg občni zbor.

Wakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, sredk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri zrebanjih, pri izrobanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERKUR“
L. Wollzeile 10 in 18. Dunaj, L. Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosogo kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 15 150—140

Izvrstno praženje kave električnim potom.

Z najpopolnejše strojno napravo se kavna zrna pražijo popolnoma enakomerno in tako dobiva čist, dobrodišeč, okusen pridelek, ki je prijetnega učinka, pa ne proizvaja vročine. Posebni način, kako se kava praži, odpravlja vse škodljive tvarine, ki so nevarne živcem; tako pražena kava je plemenita pijača, ki pospešuje prebaviljanje in zdravje.

Že en poizkus Vas takoj uveri o izrednih prednostih novega praženja proti zastareli metodi. Za praženje so odlična tale načela:

1. Najpopolnejša naprava za praženje in najpopolnejši tehnični obrat. — 2. Najskrbnejše preizkušanje vseh kavnih vrst glede čistote in dobrote. — 3. Hitra prodaja, vestna postrežba z izbranimi vrstami, največji promet z majhnim dobičkom.

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo

Karol Planinšek Dunajska cesta
(postaja električne železnice.)

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 8. januarja 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100—	100-20
4% srebrna renta	99-95	100-15
4% avstrijska krona renta	100-10	100-30
4% zлата renta	117-85	118-05
4% ogrska krona	95-75	95-95
4% zлата	114-65	114-85
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101—
4% posojila mesta Spiljet	100-60	101-60
4% Zader	100—	101—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100-50	101-45
4% češka dol. banka k. o.	99-75	100—
4% ž. o.	99-80	100-05
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100-40	101-40
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	100-30	107-30
4% zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-50
4% ogr. cen. dež. hr.	100—	100-50
4% hip. banke	100-10	101-10
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99-50	100-50
4% obl. češke ind. banke	100-25	101-25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99-90	100—
4% prior. dol. žel.	99-50	100—
3% juž. žel. kup. 1/2	317-25	319-25
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100-7	101-75

Srečke.	Denar	Blago
Srečke od 1. 1860	189-50	191-50
1864	230—	231—
tziske	161—	164—
zem. kreditne I. emisije	293—	302—
II.	293—	302—
ogr. hip. banke	260—	268—
srbske a frs. 100—	102—	110—
turske	147-75	148-75

Basilika	Denar	Blago
Kreditne	473—	484—
Inomoške	78—	82—
Krakovske	91-50	90-50
Ljubljanske	62—	68—
Avstr. rud. križa	51-75	53-75
Ogr.	92—	94—
Rudolfove	59—	62—
Salcburške	73—	76-50
Dunajske kom.	525—	535—

Delnice.	Denar	Blago
Južne železnice	120-75	121-75
Državne železnice	665-50	668-50
Avstr. ogrske bančne delnice	1633—	1643—
Avstr. kreditne banke	675-25	678-25
Ogrske	787—	788—
Živnostenske	246—	247—
Premogokop v Mostu (Brux)	669—	670-50
Alpinske montan	527-50	528-50
Praške žel. indr. družbe	2532—	2532—
Rima-Murányi	525-50	525-50
Trbovljske premog. družbe	272—	275—
Avstr. orožne tovr. družbe	562—	568—
Češke sladkorne družbe	164—	167—

Valute.	Denar	Blago
C. kr. cekin	11-33	11-38
20 franki	19-15	19-17
20 marke	23-53	23-60
Severceigns	23-92	24—
Marke	137-575	117-775
Laški bankovci	95-65	95-85
Rublji	251—	252—
Dolarji	4-84	5—

Trije peščeni kamni

(Kollergänge)

vsak 2 m v premeru in 1/2 m močan, popolnoma še rabni so naprodaj v tovarni za barvo pri Devici Mariji v Polju pod Ljubljano. — Več o tem se izve pri Blažu Zabretu v Britofu pri Kranju. 2589 8-5

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po niski ceni.

Instalacijo hišnega

telegrafa in telefona

v mestu in na deželi

izvrši najsolidneje in po najnižji ceni firma

Fran Antosiewicz

2608 12-4 Ljubljana, Stari trg št. 1.

Tu se dobe tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti po najnižji ceni.

Ljubljanski trgovci s premožom

prodajajo premog od 2. januarja 1906 naprej po sledečih cenah:

1 cent potom havziranja K 1-24
Saj 10 centov naročeno v skladišču » 1-20
Od 10 centov naprej naročeno v skladišču » 1-16

Požlep Anton, Komenskega cesta 19

Progar Filip, Linhartove ulice 7

Trdina Ivan, Slomškove ulice 21

Schiffer Lina, Resljeva cesta 20

Lampert Martin, Kolodvorske ulice

Paulin Anton, Prule 6

Kunčič Ivan, Sv. Petra cesta 49

Treo Oskar, Marije Terezije cesta 12

Treo Ivana, Cesta na Rudolfovo železnico

Paulin Josip, Nove ulice 3.

Koledarja za kmetovalce

2640 6-6 spisal agr. dipl. J. Legvart, je še nekaj v zalogi.

Kdor si ga želi nabaviti, naj si ga naroči **nemudoma pri J. Bonaču**

v Ljubljani. — Cena knjižice je 1-80 K, s poštnino 2 K.

Pri naročilu na skupaj 5 komadov se cena zniža na 1-40 K komad.

Dražbeni razpis.

V konkurzno maso zapuščine **Leopolda Jerana**, prot. tvrdke tu, pripadajoča **zaloga specerijskega blaga** se bo prodajala vsled konkurznega-oblastvenega dovoljenja potom

Javne dražbe.

Ponudbe se vpošiljajo do všt. 15. t. m. konkurzne mase upravitelju **dr. Maksimilijan pl. Wurzbach**, odvetniku v Ljubljani, Breg št. 10 in sicer ustmeno ali pismeno; istotam se vsak dan razun nedelje in praznika dopoldne od 9. do 12. ure opoldne lahko ogleda zadevni inventurni in cenilni zapisnik ter se ondi tudi izvedo podrobni dražbeni pogoji.

Ljubljana, dne 4. januarja 1906.

21 3-2

Uprava Leopold Jeranove konkurzne mase.

Učenec

poštenih staršev se **takoj sprejme** za trgovino z mešanim blagom.

Viktor Skerl, trgovec
lg pri Ljubljani. 34 3-2

Proda se več sto kilogramov

korenja

in pese

po najnižji ceni. — Nas'ov pove upravnistvo.

„Goriško vinarsko društvo“

(registr. zadruga z omejenim jamstvom)

v Gorici

ima v svojih zalogah
in prodaja

pristna in

naravna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorce pošlje na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini

šte. 22.

2019 15

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.

BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.)

MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

2291 41

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pismen, prioritet, komunalnih obligacij, srčak, dejnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptaje

izrebane vrednostne papirje in vnovčaje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Escompt in fakasse menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje sročke proti kurzni izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čekli in nakaznicami.